

Onsterfelijkheid

M.Kundera, 1990

Het pad, een strook aarde waarover je loopt.
De weg verschilt van het pad
niet alleen
omdat er auto's op rijden,
maar omdat hij een lijn is die twee punten verbindt.
De weg heeft op zichzelf geen zin;
zin hebben slechts de twee punten, die hij verbindt.
Het pad is een ode aan de ruimte.
Elk stukje ervan heeft zin
en spoort ons aan om stil te houden.
De weg is een triomfantelijke ontwaarding van de ruimte,
die daardoor louter
een hindernis voor de menselijke beweging is geworden,
een tijdverspilling.

Voordat de paden verdwenen
uit het landschap verdwenen ze uit de menselijke ziel:
de mens wilde niet meer lopen,
zijn benen gebruiken en daar plezier aan beleven.
Ook zijn leven zag hij niet meer als een pad,
maar als een weg:
een lijn van het ene punt naar het andere,
van de rang van kapitein naar de rang van generaal,
van de status van echtgenote naar de status van weduwe.
De tijd om te leven werd louter een hindernis
die steeds sneller moest worden overbrugd.

Het pad en de weg impliceren ook
twee verschillende opvattingen over schoonheid.
In de wereld der wegen
betekent een mooi landschap:
een eiland van schoonheid,
door een lange lijn verbonden met andere eilanden
van schoonheid.
In de wereld der paden
is de schoonheid
ononderbroken en steeds wisselend;
bij elke stap vraagt ze: blijf even staan.....